

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Miljöprövningsdelegationen

Beslut

1(25)

2020-10-09

551-1643-20

Anl.nr: 0488-20-116

Swerock AB

Avd. Brus och Berg, Region Mellersta

Box 877

721 23 Västerås

Kungörelsedelgivning

Ändringstillstånd enligt miljöbalken för bergtäkt m.m. på fastigheten Fredriksdal 2:2 i Trosa kommun

*Verksamhetskoder 10.20 och 10.50 enligt 4 kap. 3 och 6 §§, samt 90.30, 90.110 och 90.141 enligt 29 kap. 41, 48 och 35 §§ miljöprövningsförordningen (2013:251)
2 bilagor*

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län lämnar med stöd av 9 kap. miljöbalken, Swerock AB (Bolaget), med organisationsnummer 556081-3031, ändringstillstånd för täktverksamheten på fastigheten Fredriksdal 2:2 i Trosa kommun.

Ändringen innebär att tillstånd ges till

- i. uttag av berg om maximalt 450 000 ton per år, *verksamhetskod 10.20 B*
- ii. lagring av maximalt 50 000 ton icke farligt avfall (avfallskod 170504) som en del av att samla in det vid ett enskilt tillfälle, *verksamhetskod 90.30 B*
- iii. återvinning av maximalt 50 000 ton avfall (avfallskod 170504) per år för bygg- och anläggningsändamål, genom krossning, siktning eller motsvarande mekanisk bearbetning, *verksamhetskod 90.110 C*.

Miljöprövningsdelegationen godkänner med stöd av 6 kap. miljöbalken den i ärendet upprättade miljökonsekvensbeskrivningen.

Följande justerade villkor 14 meddelas för verksamheten

14. Verksamheten, inklusive transporter till och från verksamhetsområdet, får bedrivas helgfri måndag-fredag, kl. 6.00-22.00 med följande undantag:
  - Borring, skuthantering, och krossning får endast utföras helgfri måndag-fredag kl. 7.00-18.00.
  - Sprängning får endast utföras helgfri måndag-fredag kl. 13.00-16.00.

Igångsättningstid

Den med ändringstillståndet avsedda utökade verksamheten ska ha satts igång senast den 31 mars 2021 annars förfaller tillståndet i denna del.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när verksamheten sätts igång.

POSTADRESS 751 86 UPPSALA GATUADRESS Bäverns gränd 17

TELEFON 010-22 33 000 FAX 010-22 33 010

E-POST uppsala@lansstyrelsen.se WEBBPLATS www.lansstyrelsen.se/uppsala

2020-10-09

551-1643-20

Verkställighet

Miljöprövningsdelegationen bifaller Bolagets yrkande om verkställighetsförordnande. Tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

Tillståndet i övrigt

I övrigt gäller tidigare meddelat tillstånd med villkor beslutat av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Södermanlands län den 9 juni 2009, dnr 551-18729-2007.

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen beslutar att kungörelse om detta beslut ska införas inom 10 dagar från datum för beslutet i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningen Södermanlands Nyheter, *se bilaga 2*. Kungörelsedelgivningen sker enligt reglerna i 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932).

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

Bolaget bedriver sedan 2009 bergtäktsverksamhet i Hagby, Trosa kommun. Gällande tillstånd är från 2009 och gäller för att ta ut 3 miljoner ton berg till och med 2029-06-30. Av Bolagets ansökan framgår att kvaliteten på berget i tälkten är mycket god och lämpar sig väl för tillverkning av asfalt, betong och ballastmaterial som används vid byggande av vägar och järnvägar där kvalitetskraven är särskilt höga. Kvaliteten på berget är även så pass bra att det kan användas istället för naturgrus. I gällande tillstånd begränsas den uttagbara mängden berg årligen till maximalt 250 000 ton. Tälkten i Hagby är viktig i Bolagets långsiktiga strategi. En betydande del av regionens försörjning av krossat bergmaterial till väg- och anläggningsändamål, asfalt- och betongtillverkning samt till järnvägsprojekt kan levereras från Hagby. Under flera år har efterfrågan på ballastmaterial ökat och är nu så stor att man nästan uppnår 250 000 ton per år. År 2020 kommer dessutom ett asfaltverk att etablera sig granne med bergtälkten. Det gör att efterfrågan de närmaste åren kommer att vara extra stor på krossat bergmaterial från Hagby, större än vad som är möjligt att producera enligt gällande tillstånd. På grund av att efterfrågan på krossat berg med hög kvalitet är stor och beräknas bli större behöver den årliga mängden berg som kan brytas i tälkten utökas. Bolaget ansöker därför nu om att få bryta ut upp till 450 000 ton berg årligen. I olika bygg- och anläggningsprojekt uppstår det ofta ett överskott på berg som kan användas för att hushålla med berget i tälkten som har den höga kvaliteten. I tillståndet får idag 10 000 ton berg, sand, grus, morän och jord tas emot mellanlagras i tälkten och 10 000 ton får återvinnas. Aktuell ansökan omfattar även en ändring så att större mängd berg, sand, grus, morän och jord får tas emot, mellanlagras och återvinnas.

Tidigare tillståndsbeslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Södermanlands län meddelade den 9 juni 2009 Bolagets tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till bergtäkt (dnr 551-18729-2007).

Tillståndet omfattar uttag av totalt 3 miljoner ton berg, varav maximalt 250 000 ton per år till och med den 30 juni 2029.

Tillståndet omfattar även mellanlagring (10 000 ton vid ett enskilt tillfälle) och återvinning av avfall (maximalt 10 000 ton per kalenderår), samt användning av avfall för anläggningsändamål (100 000 ton totalt). Avfallsslag som får hanteras är överskottsberg, sand, grus, morän och jord.

Samråd

Samråd har genomförts under hösten 2019. Skriftligt och muntligt samråd har skett med Länsstyrelsen i Södermanlands län. Samråd med Miljönämnden i Trosa kommun, berörd fastighetsägare och närboende har skett genom brevutskick. Samråd med allmänheten har skett genom annons i Södermanlands Nyheter. Skriftligt samråd har även skett med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Naturskyddsföreningen, Sveriges geologiska undersökning (SGU), Trafikverket, Sörmlandskustens Räddningstjänst samt Massoptimering AB.

Ärendets handläggning

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning kom in till Miljöprövningsdelegationen den 26 februari 2020. Efter kompletteringar kungjordes ansökan i ortstidningen Södermanlands Nyheter och har remitterats till Miljönämnden i Trosa kommun, Sörmlandskustens Räddningstjänst, Länsstyrelsen i Södermanlands län, Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, MSB och Kommunstyrelsen i Trosa kommun. Yttrande har kommit in från Länsstyrelsen i Södermanlands län och Miljönämnden i Trosa kommun. Bolaget har fått tillfälle att bemöta yttrandet.

Ansökan med yrkanden, åtaganden och förslag till villkor

Yrkanden

1. Bolaget yrkar att Miljöprövningsdelegationen lämnar Bolaget ändringstillstånd enligt 16 kap. 2 § andra meningen miljöbalken för utökad täktverksamhet inom fastigheten Fredriksdal 2:2 i Trosa kommun, enligt nedan:
  - i. Utökat uttag av berg till maximalt 450 000 ton berg årligen.
  - ii. Utökad mängd avfall för mellanlagring av avfall till maximalt 50 000 ton vid ett enskilt tillfälle (avfallskod 170504, förordning 2001:1063).
  - iii. Återvinna avfall för bygg- och anläggningsändamål (avfallskod 170504, förordning 2001:1063) allt i huvudsaklig överensstämmelse med vad som anges nedan i denna ansökan jämte bilagor.
  - iv. Genom krossning, siktning eller motsvarande mekanisk bearbetning återvinna 50 000 ton avfall årligen för bygg- och anläggningsändamål.
2. Bolaget yrkar även att miljöprövningsdelegationen
  - i. meddelar verkställighetsförordnande, dvs. förklarar att ändringen av tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft
  - ii. godkänner den till ansökan bifogade miljökonsekvensbeskrivningen.

Bolagets beskrivning av verksamheten

Lokalisering

Bergtäkten är belägen direkt norr om E4:an ca 1 km nordväst om Vagnhärad och ca 1,5 km väster om trafikplats Vagnhärad, avfart 138, i Trosa kommun.

Täktområdet berör inga riksintressen eller något område med områdesskydd såsom nationalpark, naturreservat, kulturresevat, naturminne, biotopskyddsområde, djur- och växtskyddsområde, strandskyddsområde, miljöskyddsområde eller Natura 2000-område.

Området är i sin helhet relativt glest bebyggt. Närmaste bostadsbebyggelse är belägen ca 250 m väster om täkten. På lite längre avstånd, ca 300 m och längre, finns bebyggelse utspridd nordväst, norr, och nordöst om täkten. Denna bebyggelse är belägen topografiskt avskild från täkten och med ett större sammanhängande skogsområde emellan.

Verksamhetsområdet uppgår till en yta om 11,4 ha och brytområdet 2,8 ha. Täkten ligger väl inbäddad i ett större skogsområde och har bra insynsskydd. Täkten har tills för några år sedan bedrivits ned till nivån +32 m.ö.h. (RH2000). Under denna tid har pallhöjden varit som högst ca 20 meter från omkringliggande mark. Från 2018–2019 påbörjades arbete med att gå ner till nivån +10 m.ö.h. En ramp har nu anlagts ner till den lägre nivån. Cirka 50% av brytområdet är utbrutet på den nivån, på den högre ca 95%.

Teknisk beskrivning

Brytning av berg

Med den planerade ändringen av verksamheten kommer brytning av berg att ske på samma sätt men i en snabbare takt än vad som angivits i tidigare ansökan om tillstånd. Kvar att bryta inom brytområdet finns ca 1,3 miljoner ton berg. Med ett maximalt uttag om 450 000 ton per år beräknas berget räcka i knappt tre år till. Ändringen kräver inte några nya investeringar.

Verksamheten består av avbaning i ett inledande skede och därefter borrhning, sprängning, skutknackning, lastning och intern transport, krossning och sortering, samt uttransport av ballastmaterial. Borrhning bedrivs med bergborrmaskin som är försedd med anordning för uppsugning och uppsamling av damm. Med den planerade ändringen, uttag av 450 000 ton berg per år, beräknas sprängningstillfällena uppgå till ca nio sprängningar per år vilket är en utökning med fyra sprängningstillfällen per år jämfört med nuvarande verksamhet. Den planerade ändringen medför att borrhningen kommer att utökas under fyra veckor per år jämfört med i dagsläget. Skutknackning sker under ca en vecka efter varje sprängningstillfälle och vidtas så nära som möjligt där senaste salvan sprängts och invid bergvägg som bullerskydd. Den planerade ändringen av verksamheten medför att skutknackningen behöver ske ytterligare fyra veckor per år, totalt ca nio veckor per år. Förkrossning sker på nivån +10 m.ö.h. och efterkrossning sker på nivån +33 m.ö.h., väl avskärmat från omgivningen av upplag. Krossning och sortering sker kontinuerligt och på tider enligt villkor 14 i befintligt tillstånd, helgfria vardagar mån-fre kl. 7.00-18.00. Den planerade ändringen av verksamheten medför inga förändringar av tider när krossning kommer att ske. Den utökade mängden berg kommer att kunna krossas inom

2020-10-09

551-1643-20

gällande tider. Ingen ändring av bryt- och verksamhetsområdet kommer att ske, och inte heller lägsta nivå för brytning, +10 m.ö.h, kommer att ändras.

Mottagning av massor för återvinning

Hittills har inga avfallsmassor tagits emot i bergtäkten för mellanlagring och återvinning för bygg- och anläggningsändamål trots att gällande tillstånd medger mottagning av avfall. Mängderna i gällande tillstånd är alltför begränsade för att det ska vara ekonomiskt försvarbart. Efterfrågan är dock stor, varför planen är att starta en återvinningsverksamhet i täkten. Därför ansöker Bolaget om utökade mängder.

Hantering av utökade mängder avfall för mellanlagring, upp till 50 000 ton vid ett enskilt tillfälle, och återvinning av upp till 50 000 ton avfall för bygg- och anläggningsändamål årligen, kommer att kunna hanteras inom den ordinarie kross- och sorteringsverksamheten. Återvinningen av avfall för bygg- och anläggningsändamål omfattar mottagning, krossning, sortering, lagring, lastning och utleverans av återvunnet material.

Mottagningskontroll vid införsel av massor sker enligt Bolagets interna rutin. Gränsvärden för massor som tas emot kommer att vara Mindre än ringa risk, MRR. Införseln av massor bedöms inte bidra med någon negativ påverkan på yt- eller grundvatten då massorna som klarar kraven för MRR är att betrakta som "rena".

Införseln av massor planeras ske för ett återvinningsförfarande där massor efter återvinning och produktifiering försäljs ut på marknaden igen till lämpliga projekt. Återvinningsverksamheten innebär inte att några massor kommer att stanna kvar i täkten annat än den mängd som avses lagras i väntan på försäljning. Det som tas emot ska säljas ut igen.

Efterbehandling

Planerad ändring av verksamheten föranleder ingen förändring av den efterbehandling som har beskrivits i bolagets ansökan om tillstånd från 2007. Efterbehandlingen sker i dialog med tillsynsmyndigheten i enlighet med gällande tillstånd.

Miljökonsekvensbeskrivning

Bolaget har i sin miljökonsekvensbeskrivning anfört bl.a. följande.

Buller och arbetstider

Verksamheten ger upphov till buller i omgivningen. Tåktverksamheten genererar buller i samband med avbaning, borrhning, brytning, skutknackning, krossning, sortering och transporter. Bullerstörningarna har olika spridning till omgivningen beroende på bland annat vindriktningen och störningskällornas placering i förhållande till landskapets topografi. Buller från verksamheten kan upplevas negativt av närboende. Vad som betraktas som buller varierar mellan olika personer och även med tiden på dygnet. Buller definieras som allt ljud som inte är önskvärt. Generellt gäller att ljud från verksamheten nere i täkten får en mindre spridning, medan ljud från verksamheter som pågår högt i terrängen (t.ex. topphammarborrning) av naturliga skäl får en större spridning. Ljudet

2020-10-09

551-1643-20

från en borrhög består dock av en relativt stor andel högfrekventa tonkomponenter som dämpas snabbare med avståndet jämfört med lågfrekvent ljud från t.ex. en förkross. Bolaget har låtit utföra en bullerutredning avseende den samlade verksamheten. Beräkningen innefattar alla delar av den befintliga och den planerade ändrade verksamheten i ett värsta-fall-scenario i nuläget och i tre olika framtida scenarier. Den utförda bullerutredningen visar att gällande villkor för buller, 50 d(B)A dagtid (kl. 7.00-18.00) och 45 d(B)A kvällstid (kl. 18.00-22.00), klaras både i nuläget samt i de olika framtida värsta scenarierna.

Följande skyddsåtgärder föreslås för att förbättra bullersituationen:

- Mätningar av buller genomförs enligt tillståndet för att kontrollera att verksamheten klarar bullervillkoret.
- Upplag eller mobila skärmar kan vid behov användas som bullerskydd.
- Transporterna till och från täkten kommer i möjligaste mån att fungera som returtransporter för att minska buller från transporter.

En bullervall i riktning mot beräkningspunkt 5 i bullerutredningen har inledningsvis föreslagits som skyddsåtgärd. Bolaget har herefter angett att vid maximal bryttakt är Bolagets bedömning att en bullervall inte kommer att hinna anläggas innan täkten är utbruten.

Den planerade ändringen av verksamheten omfattar inte någon förändring av arbetstiderna som gäller enligt befintligt tillstånd, se nedan.

Verksamheten, inklusive transporter till och från verksamhetsområdet, får bedrivas helgfri måndag-fredag, kl. 6.00-22.00 med följande undantag:

- *Borrning och skuthantering får endast utföras helgfri måndag-fredag kl. 7.00-18.00.*
- *Krossning får endast utföras helgfri måndag-fredag kl. 7.00-22.00.*
- *Sprängning får endast utföras helgfri måndag-fredag kl. 13.00-16.00.*

Vibrationer, luftstötståg

I samband med sprängning uppkommer markvibrationer och luftstötståg som sprids till omgivningen. Påverkan kan variera från ett tillfälle till ett annat. Orsaken härtill är att förutsättningarna vad gäller laddning, avstånd, bergkvalitet, utslagsriktning, väderförhållanden m.m. skiftar för varje enskild sprängning. Vibrationerna kan upplevas av närboende och därmed orsaka störningar. Hur människor upplever vibrationer varierar från person till person. Det begränsningsvärde som gäller enligt tillståndet för verksamheten för vibrationer vid sprängning är 4 mm/s. Luftstötståg vid sprängningar kan orsaka störningar för närboende t.ex. genom att fönsterrutor skallrar. I regel uppfattas luftstötståg på 100 Pascal (frifältstryck) som påtagligt störande. Begränsningsvärdet för luftstötståg enligt gällande tillstånd för verksamheten är 100 Pa (frifältstryck). Enligt gällande tillstånd ska kontroll vid sprängning ske minst engång vart femte år. Om de uppmätta värdena underskrider 2 mm/s för vibrationer och 50 Pa för luftstötståg

2020-10-09

551-1643-20

behöver inga regelbundna kontroller ske. Mätningar har skett enligt villkor 17. Tätare mätningar har även skett vid närmaste fastighet Kisselbro 1:3 p.g.a. ett överskridande av begränsningsvärdet för vibrationer vid denna fastighet. Mätresultaten har visat att begränsningsvärdet för vibrationer har klarats. Ändringen innebär att antalet sprängningar kommer att utökas med fyra stycken per år till ca nio sprängningar per år. Sprängningarnas omfattning kommer inte att utökas utan omfattar samma storlek som nu, ca 50 000 ton eller mindre, vid varje enskild sprängning.

Skyddsåtgärder som kommer att vidtas framöver för att kontrollera att verksamheten inte medför påverkan på närliggande hus är fortsatta mätningar i samband med sprängning. Uppstår högre värden kan sprängplanen omarbetas. Till exempel kan borrhålsdiametern reduceras eller mindre salvor skjutas för att vibrationerna ska bli lägre. Åtgärder för att reducera risker för stenkast har hittills inte behövts annat än de som gäller enligt praxis. Skulle problem uppstå måste sprängplanen omarbetas när det gäller brytning etc. för att avhjälpa problemet.

Utsläpp till mark och vatten

Utsläpp till mark och vatten skulle kunna ske genom läckage av petroleumprodukter från arbetsmaskiner samt spill från sprängmedelshantering. Utsläpp till vatten av petroleumprodukter kan skada såväl flora som fauna samt kvaliteten på grundvattnet i närområdet. Vid sprängning uppkommer ett visst spill av sprängmedel, vilket kan ge upphov till högre kvävehalter i ytvattnet inom tätten. Vidare kan föroreningar spridas genom partiklar i vattnet som kan påverka mark och vatten negativt.

Vatten tillförs tätten genom nederbörd (regn och snö) och ytavrinning. Något inläckage av grundvatten via sprickor i berget har inte observerats. Utpumpning av vatten från tätten sker endast i samband med nederbörd och utgörs helt av regnvatten.

Vattnet pumpas från en pumpgröp på nivån +10 till en sedimentationsdamm. Från motorvägen kommer ett dike som korsar delar av verksamhetsområdet genom en kulvert som även det mynnar i tätens sedimentationsdamm.

Sedimentationsdammen har en oljeavskiljande anordning. Kontroller av utgående vatten från sedimentationsdammen kontrolleras regelbundet enligt gällande kontrollprogram och stickprovtagning. Parametrar som analyseras är pH, suspenderat material, totalkväve och oljeindex. Totalt sett beräknas inte utsläppet av kväve öka eftersom föreliggande ansökan om ändring inte medför någon utökning av den totala tillståndsgivna mängden berg. Däremot kan det årliga utsläppet av kvävespill från sprängningar beräknas öka något till följd av större årligt uttag av berg och fler sprängningar.

Närmast belägna brunnar finns på ett avstånd om 350 m respektive 900 m. En kartering av vattenförande sprickor i berget i tätten (VLF-kartering) som utförts 2015 visar att det inte finns några vattenförande sprickor som korsar tätten. Risken för påverkan på närliggande brunnar är därmed minimal. Eftersom varken brytdjup eller gränser för tätten förändras i och med föreliggande ansökan om ändring görs ingen annan

2020-10-09

551-1643-20

bedömning om påverkan på närliggande brunnar än den som framgår av tidigare ansökan om tillstånd.

Med normal aktsamhet, de redan vidtagna skyddsåtgärderna och de förbehåll som gäller inom ramen för gällande tillstånd bedöms risken för utsläpp till mark och vatten vara begränsad. Bolaget kommer att fortsätta med kontroller och provtagning samt vid behov vidta åtgärder för att minska halter av kväve och partiklar i utgående vatten.

Den utökade brytningen av berg årligen bedöms inte påverka det totala kväveläckaget som kan uppstå vid sprängningar. Detta eftersom ändringen av tillståndet totalt sett inte innebär en utökning av den tillståndsgivna mängden berg. Däremot kan kvävespillet öka årligen till följd av fler sprängningar. Den utökade hanteringen av entreprenadberg och återvinningen av avfall bedöms inte påverka mark- och vatten vilket kan säkerställas i samband med övrig provtagning.

Damning, utsläpp till luft

Den planerade ändrade verksamheten kommer att påverka luften genom avgasutsläpp från den mobila maskinparken, interna transporter inom verksamhetsområdet och trafik till och från området. De skadliga föroreningarna från fordon och maskinparken består huvudsakligen av koldioxid (CO₂), kväveoxider (NO_x), kolväten (THC), partiklar (PM 10), kolmonoxid (CO) och svaveloxider (SO_x). Konsekvenserna av utsläppen är bl.a. att kolväten i samverkan med kväveoxider i atmosfären bildar marknära ozon, som kan ge skador på skog och gröda. Många kolväten är också skadliga för människors hälsa. Kväveoxider och svavel bidrar till försurningen av mark, skog och akvatiska ekosystem. Kväveoxiderna har också en gödslings effekt på skog och mark. Den ökande halten av koldioxid från fossila bränslen bidrar därutöver till att förstärka växthuseffekten. Luften påverkas även av damning från arbets- och transportytor samt upplag under torrperioder. Damning inom tälkten är främst ett arbetsmiljöproblem. Mark och vegetation kommer att dammas ned inom maximalt något eller några hundra meter från tälkten enligt en rapport från MinBaS II.

Bolagets maskinpark är väl underhållen och förbättras fortlöpande. När maskinparken uppdateras beaktas kravet om att bästa möjliga teknik ska användas, vilket bidrar till att begränsa utsläppen av avgaser. Den mobila maskinparken drivs med dieselolja av miljöklass 1 medan fasta installationer drivs via elnätet. För att undvika problem med damning är krossanläggningen försedd med utrustning för bevattning och dammsugare. Dammbekämpning av transport- och upplagsytor sker genom bevattning

Den utökade brytningen av berg årligen bedöms inte påverka det totala utsläppet till luft från verksamheten eftersom ändringen av tillståndet totalt sett inte innebär en utökning av den redan tillståndsgivna mängden berg. Den planerade ändringen medför dock ett något större utsläpp till luft per år än i dagsläget. Miljöpåverkan till följd av detta bedöms ändå som mycket begränsad. Med vidtagna skyddsåtgärder och med verksamhet utanför tätbebyggt område ses inga risker att djur, växter eller kulturvärden skulle ta skada. Verksamhetens luftutsläpp bedöms inte heller påverka människors hälsa. Verksamheten bedöms vidare inte medverka till att miljö kvalitetsnormer för utomhusluft överskrids.

Transporter

Transportvägen till och från bergtäkten i Hagby går via väg 838 (Kalkbruksvägen). Infartsvägen från väg 838 är en enskild väg som bara leder till täkten. Det finns inga boende utmed infartsvägen. Transporter till och från täkten pågår året runt beroende på efterfrågan på ballastmaterial och asfalt. Transporterna från täkten går i huvudsak norrut mot E4 via Kalkbruksvägen. Vägen är allmän och går genom ett industriområde. Väg 838 bedöms ha god standard och vara i lämpligt skick för att klara denna trafikökning. Något annat har inte framkommit i samråd med Trafikverket som heller inte har haft några synpunkter på verksamheten annat än att man informerat om ombyggnaden inför Ostlänken som kan påverka framkomligheten.

Alla transporter till och från täkten kommer att ske med lastbil och antalet transporter är beroende av marknadsläge och efterfrågan. Antalet transporter utifrån dagens tillståndsgivna mängder har beräknats uppgå till i genomsnitt 43 transporter per dag (86 fordon rörelser per dag). Detta har beräknats utifrån brytning av 250 000 ton berg samt återvinning och lagring av totalt 20 000 ton, under 250 arbetsdagar per år och att varje transport lastar 25 ton. Antalet transporter som kan genereras av den planerade utökade verksamheten i täkten medför totalt upp till 88 transporter per dag (176 fordon rörelser per dag). Detta har på motsvarande sätt som ovan beräknats utifrån uttag av 450 000 ton berg samt återvinning och lagring av totalt 100 000 ton under 250 arbetsdagar per år, vilket motsvarar en ökning med 51 %.

Ovanstående beräkningar är ett värsta scenario (worst case) där förutsättningarna är att inga transporter antas vara returtransporter. I normalfallet sker dock transporterna med logistik så att t.ex. transporter som kör in entreprenadberg och återvinningsmassor även transporterar ut ballastmaterial från täkten så att tomma transporter undviks i möjligaste mån. Den planerade ändrade verksamheten medför därmed en ökning av antalet transporter. Ökningen motsvarar 45 transporter per dag (90 fordon rörelser per dag).

Trafikverket har låtit utföra mätningar avseende trafikmängder på väg 838. Den senaste mätningen har utförts år 2015. Mätpunkten var belägen direkt öster om E4:an. Uppmätta trafikflöden redovisas som årsdygnstrafik, ÅDT. Den uppmätta totala trafiken uppgår till 2040 fordon per dygn varav 200 st utgör tunga fordon. Enligt praxis ökar trafikmängderna generellt med 1,5 % årligen. En uppräknings till år 2020 ger då årsdygnstrafiken för total trafik 2198 st fordon och på motsvarande sätt 215 st tunga fordon som antal fordon per årsmedeldygn, ÅDT. Transporterna från den befintliga verksamheten utgör därmed 3,9 % av den totala trafiken och 40 % av den tunga trafiken på väg 838. Med ett utökat maximalt uttag om 450 000 ton berg samt återvinning och lagring av totalt 100 000 ton motsvarar den täktrelaterade trafiken 8 % av den totala trafiken och 82 % av den tunga trafiken på väg 838. Utökningen av verksamheten bidrar således till en ökning av transporter på väg 838 omfattande 4,1 % av den totala trafiken och 42 % av den tunga trafiken.

Vid en eventuell olycka med fordon inom området finns det en potentiell risk för läckage av diesel och motorolja till mark och vatten. Nedanstående försiktighetsmått kommer att vidtas för att minska risken för olyckor och utsläpp:

- Miljöklassade oljor och drivmedel används, vilka minskar den långsiktiga negativa miljöpåverkan vid eventuell spridning till mark och vatten.
- Rutiner för sanering och anmälan till kommunens räddningstjänst finns och är kända av personal och underentreprenörer. Rutinerna innebär bl.a. att saneringsutrustning för att begränsa eventuella utsläpp finns på anläggningen samt i lastmaskiner.
- Maskiner som inte används ställs upp på avsedd yta.
- Logistikarbete utförs för att minska antalet transporter. Till exempel ska transporter in av massor/entreprenadberg i möjligaste mån ta med sig ballastmaterial ut från tälkten.

I övrigt skall transportvägar inom området hålla en så god standard att olycksrisken minimeras.

Den taktrelaterade trafiken är redan i dagsläget en mycket liten del av den totala trafiken på väg 838. Den samlade bedömningen är att ökningen av transporter inte utgör ett hinder för att den planerade utökade verksamheten ska kunna bedrivas.

Energi

Samtliga fasta installationer såsom t.ex. pumpar, våg, kontor m.m. drivs med el via det fasta elnätet. Arbete pågår för att under 2020 kunna ansluta delar av produktionsanläggningen till det fasta elnätet för att minska användningen av fossila bränslen och utsläppen av t.ex. koldioxid. Den utrustning som skulle kunna gå att ansluta till elnätet är efterkrossanläggningen. I dagsläget finns dock inte tekniska möjligheter för anslutning till eldrift på grund av att kapaciteten lokalt i elnätet inte är anpassat för det. Däremot arbetar Bolaget aktivt inom Klimatklivet med att utreda möjligheterna för att möjliggöra anslutning till elnätet i flera tälkten. I detta arbete är bergtälkten i Hagby en av tälktena som är högst prioriterade. Offerter är intagna för att etablera en egen transformator i Hagby, vilket också krävs för elanslutning. Om och när det eventuellt kan bli aktuellt med elanslutning är i dagsläget oklart och beror på faktorer som Bolaget inte helt styr över, som t.ex. utbyggnaden av elnätet. Preliminärt beräknas dock kabel dras fram av Vattenfall under hösten 2020 och efter det bedöms anslutning av efterkrossanläggningen kunna ske.

Natur, kultur och rekreation

I ansökan som ligger till grund för det nu befintliga tillståndet gjordes en naturvärdesinventering. Av den inventeringen framgår att tälktområdet består av blandad barrskog med inslag av sly i låglänt terräng mot åkrarna. Markskiktet består främst av mossa, blåbär och en. Några skyddsvärda arter påträffades inte. Sedan inventeringen gjordes har i stort sett hela tälkten exploaterats och naturmiljön ser helt annorlunda ut. Några naturvärden finns inte inom befintligt verksamhetsområde att ta hänsyn till. Inom ramen för föreliggande prövning av ändringstillstånd har Bolaget låtit utföra en naturinventering av den bäck och längre nedströms belägna dike som avleder dagvatten

2020-10-09

551-1643-20

från tåkten. Ingen vattenvegetation eller fauna syntes som kan påverkas negativt av eventuella ökade kvävehalter. Inventeringen visar att det inte finns några naturvärden att ta hänsyn till i bäcken och diket.

Inför prövningen av befintligt tillstånd kartlades fornlämningar inom verksamhetsområdet. Några fornlämningar fanns inte registrerade. Föreliggande ansökan om ändring av befintligt tillstånd medför inte att några nya eller tidigare undersökta markområden tas i anspråk. Därmed berörs inga nya kulturmiljöintressen.

För den allmänhet som vistas i tåktens närhet kommer den ändrade verksamheten att innebära en mycket begränsad påverkan på upplevelsen av rekreation och friluftsliv. Påverkan är främst i form av buller. Påverkan bedöms bli mycket begränsad för att verksamheten kommer att pågå inom samma arbetstider som redan gäller. Bullerutredningen visar att gällande villkor för buller klaras.

Kemikalie- och avfallshantering

Maskinparken använder dieselolja av miljöklass 1. Drivmedel förvaras i ADR-tankar med invallning och taköverbyggnad. Smörjmedel och andra kemikalier förvaras i separat container. Tankning sker på för ändamålet iordningsställd plats så att risk för förorening av mark och vatten minimeras. Bränslehantering sker genom droppfria snabbkopplingar till dieseltankarna. Oljeupptagande granulat förvaras i tåkten så att spill snabbt kan tas omhand.

Farligt avfall uppkommer normalt inte i verksamheten. Men i förekommande fall kan det hanteras och förvaras separat i låst miljöcontainer innan borttransport av godkänd transportör. Övrigt avfall består mest av slitdetaljer. Hanteringen av avfall sker enligt gällande lagstiftning i separerade uppmärkta kärl.

Seveso, risk och säkerhet,

Verksamheten omfattas av den lägre kravnivån enligt lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagstiftningen). Lagstiftningen föreskriver att verksamheten ska anmälas till Länsstyrelsen eller att motsvarande information lämnas i tillståndsansökan. Sevesoverksamhet i tåkten i Hagby har anmälts till Länsstyrelsen för den befintliga verksamheten under 2016. Vidare ska även ett handlingsprogram upprättas och bifogas anmälan. Motsvarande handlingsprogram bifogas föreliggande ansökan. Utöver detta finns även information till allmänheten på kommunens webbplats.

Brytning av berg sker genom sprängning. Föreliggande ansökan avser en utökning av antalet sprängningar per år. Ansökan avser inte en utökning av det totala antalet sprängningar för den redan tillståndsgivna tåktverksamheten eller den anmälda Sevesoverksamheten. Det totala antalet sprängningar har därmed redan tillståndsprövats. Ansökan avser inte större sprängningar som kräver mer sprängmedel eller sprängningar inom något annat geografiskt område än som redan är prövat.

2020-10-09

551-1643-20

I varje sprängsalva lösgörs ca 50 000 ton berg både i nuläget och vid ett eventuellt utökat tillstånd. Vid varje sprängning används ca 15 ton sprängmedel. Vid ett maximalt uttag om 450 000 ton kommer det att bli ca nio sprängsalvor per år. Inför sprängningen borras hål i berget. Produkterna som används vid sprängningsarbetet levereras i två för ändamålet godkända fordon, ADR-klassade bulktransporter. I den ena transporteras bulksprängmedlet bestående av fyra olika komponenter i trögflytande form vilka var för sig inte utgör något funktionellt sprängmedel. I fordonet förvaras produkterna i åtskilda behållare. I det andra transporteras bottenladdningar och patroner till borrhålens toppladdning samt tändare. Det sker således ingen förvaring av sprängmedel i tåkten.

Inför varje sprängning borras spränghål i berget och en s.k. bottenladdning, bestående av en liten mängd fast sprängmedel, placeras i botten av hålen. Denna laddning ska initiera detonationen av det övriga sprängmedlet. Därefter pumpas produkterna från fordonet via separata slangar till en blandare och sedan vidare ner i spränghålen. Vid blandningen tillsätts ett förgasningsmedel vilket efter ca 10 minuter känsliggör blandningen till ett funktionellt sprängmedel. Varje hål fylls upp till avsedd avvägningsnivå. Ovanpå detta placeras toppladdningen och därefter fylls hålet med förladdning bestående av 2-4 mm krossmaterial. När alla föreskrivna rutiner och skyddsåtgärder genomförts apteras laddningen och salvan avfyras. Laddning och sprängning sker alltid under en och samma dag.

Sprängmedel anländer till tåkten samma dag som sprängning ska ske och blir aktivt sprängmedel vid injekteringen av borrhålen i berget. Sevesoverksamheten innefattar endast det moment då sprängmedel används i tåkten, dvs. det är tiden från det att det aktiva sprängmedlet pumpats ner i borrhålen fram tills salvan avfyras som utgör grunden för att verksamheten bedöms omfattas av lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. Någon annan förvaring av sprängmedel i tåkten förekommer inte. Tidpunkten för när det finns aktivt sprängmedel i tåkten är därför begränsat till några få timmar i samband med sprängning. Det är också endast vid tidpunkten när sprängmedlet laddas i borrhålen som risken för den allvarliga kemikalieolyckan som avses med Sevesolagstiftningen skulle kunna inträffa och då främst i form av spill vid injekteringen av borrhålen eller läckage från bulkbilen. Noterbart är att ett eventuellt spill eller läckage inte är aktivt sprängmedel. Det eventuella spillet/läckaget består av de kemikalier som finns i sprängmedels-komponenterna och innehåller bl.a. kväve. Sannolikheten för att en allvarlig kemikalieolycka ska inträffa har med nuvarande omfattning av verksamheten bedömts som mycket liten. I dagsläget sprängs ca fem gånger per år. Utökningen till nio sprängningar per år innebär en något förhöjd sannolikhet för att en allvarlig kemikalieolycka ska inträffa men risken för att en olycka verkligen ska inträffa är fortfarande mycket begränsad.

Tänkbara haverier och olyckor inom verksamheten kan främst relateras till sprängningar samt fall och ras vid bergbranter. Haverier på maskiner skulle kunna medföra utsläpp av petroleumprodukter med eventuell förorening av mark och grundvatten medan ras och fall kan leda till såväl personskador som materiella skador. De risker som i huvudsak bedöms kunna uppstå i samband med tåktens Sevesoverksamhet är läckage av petroleumprodukter och sprängämneskomponenter vid transport eller hantering av

2020-10-09

551-1643-20

produkter vid laddning, samt personskador vid transport, hantering av explosiva varor och vid sprängning. Vid läckage i form av större spill eller utsläpp, som sedan sprids vidare till ytvatten, kan en negativ påverkan uppstå till följd av ämnets innehåll av kväve eller petroleumprodukter. Detta kan t.ex. leda till övergödning eller skador på vattenlevande organismer. Risken för detta bedöms som liten då det förutsätter en olycka med transportfordonet i direkt närhet till vatten utan möjlighet till någon sanering. Vidare krävs också att behållarna går sönder vid olyckan. Då sprängmedlet som används är högvisköst, trögflytande, är möjligheten att vidta saneringsåtgärder vid eventuellt spill mycket goda. Som regel kan hålen fyllas på utan spill och skulle det ändå ske kan spillet lätt samlas upp och stoppas ner i ett borrhål. Om inte spillet/läckaget tas omhand direkt (vilket det naturligtvis gör), avrinner det i samband med nederbörd till sedimentationsdammen i tälten och samlas upp där. Alternativt, beroende på plats för spillet/läckaget, kan det också tas om hand på nivån +10 m.ö.h. (pumpgropen).

Skulle ett läckage ske i samband med ett kraftigt regn kan potentiellt en spridning ske via avrinnande vatten. Allt vatten samlas då upp i pumpgropen och kommer sedan renas i sedimentationsdammen. Risken för ett sådant utsläpp ska ske bedöms dock som liten. Pumpen i pumpgropen kan även stängas av och reningsåtgärder vidtas innan vattnet leds vidare genom pumpning till sedimentationsdammen. Eftersom sprängmedlet består av olika komponenter, vilka var för sig är icke-explosiva, föreligger ingen risk för explosion vid transport eller hantering. Det är först efter blandning och förgasning i borrhålen som ämnet känsliggörs till ett sprängmedel. Även i denna form är det relativt okänsligt mot friktion, stötar och slag. Detonation kan dock ske, om överdriven hetta eller mycket kraftiga slag sker. I jämförelse kan nämnas att för att initiera detonation vid sprängning krävs en kraftig primer, förladdning, vilken dessutom behöver vara placerad mitt i sprängmedlet för att få verkan. Vid extrem yttre värmeutveckling, från exempelvis en brand, finns en risk att sprängmedlet, efter laddning, skulle kunna detoneras okontrollerat. Då sprängmedlet endast är funktionellt nere i borrhålen är det osannolikt att en brand skulle orsaka detta. Framförallt då sannolikheten att laddning skulle påbörjas samtidigt som en brand pågår i närheten av bergtälten är obefintlig, men också då det bedöms osannolikt att en brand skulle kunna generera den värmeutveckling som krävs för detonation. Vidare fylls borrhålen vid laddning dessutom inte ända upp vilket gör sprängmedlet mindre exponerat för yttre faktorer. Eftersom losshållning av berget endast sker på avbanade och rensade ytor finns inget brännbart material i närheten av salvan. Detta gör risken för att en eventuell skogsbrand ska utlösa en explosion liten. Brand i transportfordonet bedöms inte heller utgöra någon större risk för detonation då uppställning inte sker i direkt anslutning till hålen.

Behållarna i bulktransporten är konstruerade av aluminium vars smältpunkt är relativt låg. Vid en brand i transportfordonet kommer tankarna att smälta och innehållet att rinna ut. Det kommer därför inte att byggas upp något tryck inne i tankarna. Även om komponenterna blandas när de runnit ut på marken krävs speciella proportioner och en mixning i olika steg för att känsliggöra sprängmedlet. Risken för en detonation vid brand i transportfordonet bedöms därför som liten. Närmaste bilväg är väg 838 och E4:an. Båda vägarna går i princip i direkt anslutning till tälten. E4:an utgör en viktig transportled både lokalt, regionalt och nationellt som bl.a. trafikeras med farligt gods. Risken för att en

2020-10-09

551-1643-20

olycka på någon av vägarna eller främst E4:an skulle påverka täktverksamheten bedöms som mycket liten då tiden för när sprängmedel finns laddat i tåkten är mycket begränsad. Omgivningen i övrigt består av sammanhängande skogsmark där ingen verksamhet som bedöms kunna bidra till en ökad olycksrisk i tåkten i Hagby bedrivs.

För verksamheten finns rutiner för att fortlöpande identifiera olycksrisker och för att kunna reagera i händelse av olyckor och nödsituationer. För att minska risken för fallolyckor vid slänkrön och branta partier har stenblock och jordvallar lagts upp. Beredskap finns för att vidta saneringsåtgärder enligt gällande regelverk.

Vid större utsläpp tas alltid kontakt med brandförsvaret. Vid sprängning följs Arbetsmiljöverkets föreskrift om sprängarbeten (2007:1). Bland annat upprättas en sprängplan för varje sprängobjekt innan sprängarbetet utförs. Det finns även en sprängarbas utsedd som leder och övervakar arbetet. Som ett led i att förbättra och utveckla säkerheten i samband med sprängningsarbetet tar Bolaget kontinuerligt del av kunskap och slutsatser från olyckor vid liknade typer av verksamheter. I ansökans bilagda handlingsprogram återfinns en närmare beskrivning av verksamhetens mål, handlingsprinciper och organisationen för hanteringen av allvarliga kemikalieolyckor. Handlingsprogrammet innehåller även ett säkerhetsledningssystem som beskriver hur handlingsprinciperna ska genomföras och målen uppnås.

Verksamhetens yttre gräns (verksamhetsområdet) utgör ett maximalt skyddsområde där tillträde för allmänheten inte tillåts i samband med sprängning. Vid sprängning vidtas bland annat följande generella försiktighetsåtgärder:

- Varningssignal avges 3 min innan sprängning.
- En säkerhetszon ronderas innan sprängning.
- Varningsskyltar anslås på anslagstavlor runt täktområdet.

Den befintliga verksamheten i tåkten bedrivs redan som en Sevesoverksamhet. En utökning av verksamheten medför ingen skillnad i säkerhetsarbetet vid sprängningar jämfört med idag. Skyddsåtgärder för den Sevesoverksamhet som bedrivs består bland annat av beredskap vid läckage av sprängmedel i form av saneringsåtgärder, exempelvis lättillgängligt absorberingsmedel och möjlighet till invallning med jord.

Under förutsättning att tillräckliga skyddsåtgärder vidtas bedöms påverkan på människors säkerhet som mycket liten till följd av den planerade ändrade verksamheten. Riskerna till följd av Sevesoverksamheten bedöms som små beroende på egenskaperna hos det sprängmedel som används, hantering, bergtäktens läge och de säkerhetsrutiner som finns. Påverkansområdet vid en eventuell allvarlig kemikalieolycka i tåkten är även begränsat till verksamhetsområdet.

Av anmälan om Sevesoverksamhet som inlämnats till Länsstyrelsen i Södermanlands län 2016 framgår att det inte finns några omgivningsfaktorer, naturliga inkluderat, som kan påverka säkerheten vid sprängningar i tåkten. Därmed finns heller inga omgivningsfaktorer som skulle kunna öka risken för eller förvärra följder av en allvarlig

kemikalieolycka. Vid länsstyrelsens tillsynsbesök för Seveso har detta inte heller ifrågasatts eller bedömts annorlunda.

Naturliga omgivningsfaktorer ingår i utförd riskbedömning som ligger till grund för anmälan om Sevesoverksamhet. Eftersom sprängmedel endast hanteras i tåkten vid sprängning och det endast vid laddningstillfället föreligger en risk för en allvarlig kemikalieolycka, är sannolikheten för att naturliga omgivningsfaktorer skulle öka risken för eller förvärra en olycka minimal. Om det t.ex. pågår en skogsbrand, åskoväder eller översvämning kan en sprängning troligen inte genomföras och sprängningen skjuts helt enkelt upp innan borrhålen laddas med sprängmedel. Sedan 2016 då anmälan om Sevesoverksamhet gjordes har heller inga förändringar gjorts i omgivningen som i huvudsak består av landsbygd. Det finns heller inga nya etableringar i omgivningen som skulle kunna förändra bedömningen att det inte finns några omgivningsfaktorer som skulle kunna påverka säkerheten vid sprängningar. Trafikverkets planer för ombyggnad av infrastruktur för Ostlänken i närheten av tåkten föranleder ingen annan bedömning avseende omgivningsfaktorer, dvs. Trafikverkets projekt medför inga nya omgivningsfaktorer som skulle kunna påverka säkerheten vid sprängningar i tåkten.

Planförhållanden

Översiktsplan för Trosa kommun, ÖP 2015, antogs i december 2015. Av planen framgår att behovet av bergtäkter har ökat sedan användandet av naturgrus minskats. Behovet av bergtäkter är inte enbart en kommunal fråga utan även det regionala behovet måste tillgodoses. Bergtäkten i Hagby tas upp som en viktig lokalisering för att kommunens behov av ballastmaterial ska kunna tillgodoses. Området för den befintliga tåkten bedöms inte stå i konflikt med något kommunalt eller regionalt intresse.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Hagby bergtäkt är lokaliserad högst upp SMHI:s delavrinningsområde 5736. Vatten tillförs tåkten genom nederbörd. Dagvatten som avleds från tåkten renas i en sedimentationsdamm. Efter dammen avrinner vattnet i en skogsbäck och vidare ut i en kulvert under åkermarken. Kulvertsystemen ansluter senare i ett dike (vattendrag WA64393799) som dränerar åkermarken. Till detta dike ansluter även andra källor med vatten. Diket fortsätter senare under motorvägen och mynnar i Norasjön (övrigt vatten WA66594830). Norasjön har utlopp i Norasjöbäcken (preliminär vattenförekomst WA49467036) som mynnar i Gälöfjärden (vattenförekomst WA43490660). Avståndet, längs vattendraget, från bergtäkten till Norasjöbäcken är knappt 6 km och avståndet till Gälöfjärden drygt 7 km.

Norasjön och det mindre vattendraget uppströms Norasjön är inte statusklassade i Vatteninformationssystem Sverige (VISS). Norasjöbäcken har måttlig ekologisk status utifrån miljökonsekvenstyp övergödning. Bedömningen har dock lägsta tillförlitlighet då information saknas. Norasjöbäcken ligger inom ett utpekade nitratkänsligt område enligt nitratdirektivet, vilket innebär att området anses känsligt för förorening med nitrater och här regleras även när, var och hur spridning av gödsel får ske. Gälöfjärden har klassificerats till måttlig ekologisk status utifrån miljökonsekvenstyp övergödning där kvalitetsfaktorn växtplankton är utslagsgivande. Detta stöds av kvalitetsfaktorn

2020-10-09

551-1643-20

näringsämnen (totalhalter av kväve och fosfor sommartid) som har otillfredsställande status. Totalmängd kväve-sommar är klassificerad som måttlig medan totalmängd fosfor-sommar är klassificerad som dålig. Beslutad miljö kvalitetsnorm är god ekologisk status senast 2027. Under vattendraget från Hagby bergtäkt har SGU karterat ett grundvattenmagasin i jord med magasinsidentitet 230700109 där grundvattentillgången bedöms som måttlig, storleksordningen 1-5 l/s. I den mest vattenförande delen i grundvattenmagasinets övre del finns vattenförekomst SE653900-1596096 med mycket goda eller utmärkta uttagsmöjligheter i storleksordningen 5-25 l/s. Vattenförekomsten har klassificerats till god kemisk grundvattenstatus och inga kväverelaterade risker är identifierade utöver att den ligger inom ett nitratkänsligt jordbruksområde.

Bolaget har utrett täktens eventuella påverkan på ovan nämnda yt- och grundvattenförekomster. Bedömningen av påverkan baseras på vattenprover som är tagna i tåkten vår och höst de senaste åren. Medelvärde för utsläppet av kväve ifrån tåkten har beräknats till 1,1 mg/l vilket är mycket lågt i förhållande till de jämförelser som gjorts med andra täkter. Utsläppet av kväve ifrån tåkten, om utökad tillstånd medges, beräknas motsvara ca 3 % av den totala mängden kväve som släpps ut i avrinningsområdet. Den antropogena bruttobelastningen för delavrinningsområdet är drygt 60 % av den totala och tåktens framtida belastning utgör mindre än 2 % av den totala antropogena belastningen.

Ovan angivna kvävemängder är beräknat för vattnet som lämnar tåktområdet. Vattnet från tåkten passerar ett dike i skogsmark och rinner sedan vidare i täckta och öppna diken ca 6 km innan utflöde sker till Norasjöbäcken. Under transporten finns det möjligheter för kvävereducering via fastläggning, upptag av växter och denitrifikation. De kvävemängder som når Norasjöbäcken är därmed mindre än de som lämnar tåktområdet. Baserat på uppmätt medelhalt kväve och att 24 % retention av kväve uppnås inom avrinningsområdet torde sökt brytningstakt innebära att drygt 70 kg per år når havet i Gälöfjärden. Jordbrukets nettobelastning från delavrinningsområdet på Gälöfjärden är drygt 4,6 ton kväve per år vilket är 63 gånger högre än den sökta årliga nettobelastningen från Hagby bergtäkt. Kvävebelastningen från sökt ökning av brytningstakt i Hagby bergtäkt bedöms inte påverka den ekologiska statusen av Norasjöbäcken då övergödningen drivs av fosfor och det är fosfor, inte kväve, från jordbruk och enskilda avlopp som är utpekade som eventuella risker för sänkt status.

Bolaget gör utifrån vad som framkommit av utredningen gällande tåktens eventuella påverkan på yt- och grundvattenförekomster, bedömningen att kvävebelastningen från sökt ökning av brytningstakt i Hagby bergtäkt inte kommer förändra nuvarande ekologisk status av Gälöfjärden eller påverka möjligheten att uppnå god status 2027, då den huvudsakliga belastningen av näringsämnen kommer från jordbruket. Den planerade utökade verksamheten bedöms inte heller påverka den ekologiska statusen av Norasjöbäcken.

Allmänna hänsynsregler

Bevisbörderegeln

Verksamheten består i huvudsak av loss hållning av berg, krossning till olika fraktioner, lastning och uttransport. Hantering av avfall planeras ske i större utsträckning än idag. De

2020-10-09

551-1643-20

mest påtagliga miljöstörningarna av den planerade utökade verksamheten utgörs av buller, vibrationer, luftstötvtåg och damning. Därtill kommer de störningar som uppkommer vid transporter till och från täktverksamheten. Beräkningar och bedömningar av buller, luftstötvtåg och markvibrationer har genomförts vid upprättande av ansökan. Föreskrivna gällande begränsningsvärden för täktverksamhet bedöms klaras. Mätning av buller och vibrationer kommer att ske i enlighet med det kontrollprogram som finns. Kontrollprogrammet kan komma att revideras om ändringstillstånd medges för att anpassas till ändringstillståndet. Revideringen kommer att ske i samråd med tillsynsmyndigheten. Den planerade ändrade verksamheten antas genom avståndet till närmsta bebyggelse inte medföra någon oacceptabel störning. Minimering av dammspridning sker vid källan. Vatten kommer att samlas upp som idag och vattenprover på utgående vatten kommer att provtas i enlighet med kontrollprogrammet.

Kunskapskravet

Den som bedriver verksamhet ska inneha den kunskap som krävs för att undvika skada på hälsa och miljö. Bolaget bedriver täktverksamhet på många platser i Sverige och har lång erfarenhet av detta. All personal som arbetar med ballasttillverkning är utbildade för ändamålet. I samband med denna ansökan om ändring och ansökan från 2007 har bolaget inhämtat uppgifter och låtit utföra utredningar om bl.a. buller och hydrogeologiska förhållanden. Bolagets ledningssystem kommer att tillämpas vid all verksamhet inom området. Underentreprenörer innefattas i dessa. Systemet omfattar alla verksamheter med avseende på kvalitet, miljö och arbetsmiljö baserade på kraven i SS-EN 9001, 14001 och AFS 2001:1. Vid behov utförs uppföljning och kontroll av verksamheten av externa konsulter för respektive verksamhet.

Försiktighetsprincipen och bästa möjliga teknik (BAT)

Bolagets personal är informerade om gällande regelverk för verksamheten. Vid arbetsplatsen finns gällande tillståndsbeslut tillgängligt. Internkontroll av verksamheten utförs enligt kvalitetssystemet.

Försiktighetsåtgärder vidtas för att minimera påverkan på människors hälsa och miljön vilket framgår av miljökonsekvensbeskrivningen och den tekniska beskrivningen. Bolaget nyttjar en maskinpark som är väl underhållen och som fortlöpande förbättras. När maskinparken uppdateras eller när tjänster för borrning, krossning, sprängning etc. upphandlas beaktas kravet om att bästa möjliga teknik ska användas, vilket bl.a. bidrar till att begränsa utsläppen av avgaser.

Lokaliseringsprincipen

Lokaliseringen nämns i kommunens översiktsplan. Materialkvaliteten är hög och bergmaterialet kan utnyttjas inom ett stort antal användningsområden. Täkten är belägen inom ett område där det är få konflikter med andra intressen. Möjligheterna att transportera material till avsättningsområdet är goda. I jämförelse med alternativa lokaliseringar anser Bolaget sammantaget att det kunnat visas att det valda området är det bästa och det lämpligaste för att utvinna ballastprodukter i med tanke på möjligheterna att begränsa intrång och störningar samtidigt som behovet av material kan tillgodoses från täkten.

Produktvalsprincipen

Drivmedel och hydrauloljor handhas enligt gällande regler. Samtliga maskiner inom verksamheten är försedda med miljöanpassade oljor där det är möjligt.

Hushållnings- och kretsloppsprincipen

Enligt 3 kap. 1 § miljöbalken ska mark- och vattenområden användas till det de är bäst lämpade för. Användning som ger en god hushållning med naturresurser ska ges företräde vid planeringen av ett område. Utökad hantering av avfall och entreprenadberg möjliggör större hushållning med högkvalitativ ballast som bryts i Hagby i och med att entreprenadberget kan användas till exempelvis obundna lager som inte har de höga kvalitetskrav som ballastmaterialet i Hagby annars uppfyller. Genom en ändrad verksamhet i Hagby kan råvaran till bergmaterialprodukter utvinnas i ett lokalt produktionsområde och försörjningen till regionen och kommande infrastrukturprojekt kan säkerställas inom ett rimligt transportavstånd i större utsträckning jämfört med den befintliga verksamheten. Med hänsyn taget till vad som ovan anförts får det anses vara god resurshushållning att på ett effektivt och resursoptimalt sätt utnyttja de bergmaterialresurser som finns i Hagby.

Rimlighetsavvägning

Bolagets överväganden och förslag i fråga om skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått m.m. har skett (och kommer att ske) mot bakgrund av skälighetsregeln i 2 kap. 7 § miljöbalken.

Miljö kvalitetsmål

Nedan redovisas vilka miljömål som bedöms vara berörda av verksamheten och på vilket sätt de berörs.

Begränsad klimatpåverkan

Arbetsmaskiner och transporter ger upphov till utsläpp av koldioxid som är en växthusgas. Jämfört med nollalternativet och alternativa lokaliseringar minskar klimatpåverkan vid fortsatt produktion i Hagby bl.a. genom minskad bränsleförbrukning till följd av kortare transportavstånd till avsättningsområdet och beredningen av ett helt nytt täktområde. Den planerade ändringen av verksamheten bedöms inte medföra några konsekvenser som motverkar måluppfyllelsen.

Bara naturlig försurning

Transporterna ger upphov till utsläpp av svaveldioxid (mycket små mängder) och kväveoxider. Jämfört med nollalternativet och alternativa lokaliseringar minskar klimatpåverkan vid fortsatt produktion i Hagby bl.a. genom minskad bränsleförbrukning till följd av kortare transportavstånd till avsättningsområdet och beredningen av ett helt nytt täktområde. Sammantaget bedöms den planerade ändringen av verksamheten inte motverka måluppfyllelsen.

Frisk luft

Arbetsmaskiner och transporter ger upphov till utsläpp av svaveldioxid och kväveoxid. Utsläpp av kväveoxider bidrar till bildningen av marknära ozon. Jämfört med noll-

alternativet och alternativa lokaliseringar minskar klimatpåverkan vid fortsatt produktion i Hagby bl.a. genom minskad bränsleförbrukning till följd av kortare transportavstånd till avsättningsområdet och beredningen av ett helt nytt täktområde.

Giftfri miljö

Farligt avfall hanteras genom uppsamling i separat behållare, dvs. kommer inte i kontakt med omgivande miljö i tåkten, och omhändertas enligt gällande regelverk. Utgående vatten analyseras regelbundet för att säkerställa vattnets kvalitet. Den planerade ändringen av verksamheten bedöms inte medföra några konsekvenser som motverkar måluppfyllelsen.

Ingen övergödning

Utgående vatten analyseras regelbundet för att säkerställa vattnets kvalitet. Den planerade ändringen av verksamheten bedöms inte medföra några konsekvenser som motverkar måluppfyllelsen.

Grundvatten av god kvalitet

Brytning av berg bedöms inte påverka dricksvattenkvaliteten i närliggande brunnar. Den planerade ändringen av verksamheten bedöms inte medföra några konsekvenser som motverkar måluppfyllelsen.

Levande skogar

Ansökan om ändring av tillståndet medför inte ianspråktagande av nya markområden annat än de som redan ingår i det befintliga tillståndet. Efterbehandling av tåkten kommer ske enligt gällande efterbehandlingsplan. Den planerade ändringen av verksamheten bedöms inte medföra några konsekvenser som motverkar måluppfyllelsen.

God bebyggd miljö

Området för tåkten har inga kartlagda friluftsområden som strider mot den planerade ändringen av verksamheten. Området kan heller inte betraktas som tätortsnära. Verksamheten och transporterna ger upphov till buller. Mätningar och beräkningar visar dock att bullernivåerna för den planerade ändringen av verksamheten kan klaras. Hanteringen av entreprenadberg och avfall för återvinning bidrar till måluppfyllelsen. Den planerade ändringen av verksamheten bedöms inte medföra några konsekvenser som motverkar måluppfyllelsen.

Ett rikt växt- och djurliv

Jämfört med nollalternativet och alternativa lokaliseringar minskar påverkan på den biologiska mångfalden vid fortsatt produktion i Hagby bl.a. genom att redan exploaterad mark används jämfört med exploatering av ett helt nytt täktområde. Den planerade ändringen av verksamheten bedöms inte medföra några konsekvenser som motverkar måluppfyllelsen.

Levande sjöar och vattendrag

Jämfört med nollalternativet och alternativa lokaliseringar minskar påverkan på den biologiska mångfalden vid fortsatt produktion i Hagby bl.a. genom att redan exploaterad

mark används jämfört med exploatering av ett helt nytt täktområde. Den planerade ändringen av verksamheten bedöms inte medföra några konsekvenser som motverkar måluppfyllelsen.

Yttranden

Naturvårdsverket har meddelat att de avstår från att yttra sig i ärendet.

Länsstyrelsen i Södermanlands län har inget att erinra mot den ansökta verksamheten.

Miljönämnden i Trosa kommun har bl.a. anfört följande.

Miljönämnden ställer sig i stort sett positiv till det utökade uttaget av bergmassor då lokal efterfrågan på bergmassor har ökat och med stor sannolikhet kommer fortsätta vara hög med anledning av kommunens expansion.

Väg 838 utgör den huvudsakliga förbindelsen mellan Torsa/Vagnhärad och bostadsområdena Sund och Lövsta. Bolaget beräknar att det utökade tillståndet kommer att generera nära dubbelt så många trafikrörelser till och från verksamheten. Trosa kommun vill uppmärksamma att utfart sker på en 70-sträcka med förhållandevis begränsad sikt. Området kommer även att belastas av trafik från den anläggning som just nu byggs ut på andra sidan vägen.

Dock är det framförallt korsningspunkten mellan Kalkbruksvägen och väg 218 som riskerar att påverkas negativt. Redan idag är denna korsningspunkt mycket besvärlig utifrån ett trafiksäkerhetsperspektiv, vilket även uppmärksammats i den åtgärdsvalsstudie Trafikverket tagit fram för hela väg 218. För att lösa detta ska en cirkulationsplats byggas och arbetet med vägplanen för området pågår. Ju förr denna byggs ut desto bättre för att lösa de utökade trafikflödena från bergtäkten.

Bolagets bemötande av yttranden

Bolaget har bemött inkomna yttrande och anför i huvudsak följande.

Gällande **Miljönämndens** information om trafiksäkerhetsfrågor, är Bolagets bedömning att Trafikverket redan har uppmärksammat förbättringsmöjligheterna i den trafikplan för ombyggnaden som redan pågår för väg 218.

I övrigt har Bolaget inga synpunkter på inkomna yttranden

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att bolaget har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar. Miljöprövningsdelegationen

finner att inlämnad miljökonsekvensbeskrivning efter gjorda kompletteringar uppfyller kraven och kan godkännas enligt 6 kap. 42 § miljöbalken.

Tillåtlighet

Föreliggande ansökan gäller en ändring av en redan etablerad och tillståndsgiven verksamhet. Enligt 16 kap. 2 a § miljöbalken får tillståndet vid en ändring av en miljöfarlig verksamhet begränsas till att endast avse ändringen. Bolaget har bl.a. tillstånd till brytning av 250 000 ton berg per år, *verksamhetskod 10.20 B*. På grund av ökad efterfrågan ansöker Bolaget om en utökning av det årliga uttaget till maximalt 450 000 ton. Det ökade uttaget av berg kommer att innebära en ökad bryttakt, men ingen ändring vad gäller bryt- och verksamhetsområdets gränser eller brytdjup.

Bolaget ansöker även om att få utöka mängden massor som tas in för återvinning, från mellanlagring av maximalt 10 000 ton per år vid ett enskilt tillfälle, *verksamhetskod 90.40 C*, till mellanlagring av 50 000 ton per år vid ett enskilt tillfälle, *verksamhetskod 90.30 B*, samt återvinning av maximalt 10 000 ton till maximalt 50 000 ton per år genom krossning och siktning eller motsvarande mekanisk bearbetning, *verksamhetskod 90.110 C*. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att begreppet ”mellanlagring av annat avfall än farligt avfall” har ändrats till ”lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det” i 29 kap. 48 § miljöprövningsförordningen. Miljöprövningsdelegationens har därav valt att i huvudsak använda det nya begreppet i beslutsmeningen. Innebörden är dock i enlighet med Bolagets yrkande (ii).

Miljöprövningsdelegationens bedömning är att Bolagets yrkanden under punkten 1. (iii och iv) avser en och samma delverksamhet, dvs. återvinning av maximalt 50 000 ton massor för anläggningsändamål genom krossning och siktning eller motsvarande mekanisk bearbetning, *verksamhetskod 90.110 C*. Bolaget har inte yrkat om någon ändring av mängden massor, 100 000 ton totalt, som får användas för efterbehandlingsåtgärder enligt grundtillståndet, *verksamhetskod 90.141 C*.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att ansökt verksamhet inte kommer att ha någon ökad påverkan på omgivningen av betydelse. Huvudsakligen kommer den ökade miljöpåverkan bestå av längre eller fler perioder med bullerstörande delverksamheter såsom borrhning, skutknackning, och krossning. Bullernivåerna bedöms vara desamma som för befintlig verksamhet.

Det finns få bostäder i närheten där bullerstörning kan uppstå, men avståndet från verksamhetsområdet till ett par av dem är relativt kort, ca 250 m respektive ca 300 m. Den bostad som är mest utsatt för buller är dock på längre avstånd, ca 650 m sydost om verksamhetsområdet. Det finns risk att närboende kommer att uppleva att de blir mer störda av buller än tidigare om antalet perioder med bullrande verksamhet utökas. En ökad bryttakt kommer att innebära att tåkten kommer att avslutas flera år tidigare än när giltighetstiden för grundtillståndet går ut. Bolaget anger att materialet endast kommer att räcka i ca tre år med ett maximalt uttag om 450 000 ton. Eftersom det rör sig om en

2020-10-09

551-1643-20

begränsad tid och bullerutredningen visar att begränsningsvärdena i grundtillståndet tillika Naturvårdsverkets riktvärden för verksamhetsbuller kan klaras, dock med liten marginal kvällstid, är det Miljöprövningsdelegationens bedömning att den utökade verksamheten med föreskrivna villkor inte kommer medföra större olägenhet för närboende och omgivningarna med avseende på buller än vad som skäligen får tålas.

De ökade antalet transporter kommer att medföra ökade utsläpp av föroreningar till luft i form av koldioxid m.m. Ökningen av utsläpp av luftföroreningar inklusive koldioxid bedöms dock som acceptabel med hänsyn till det behov av ballastmaterial som finns i närområdet. Den utökade verksamheten bedöms inte heller i någon betydande mån motverka möjligheten att uppnå det nationella miljö kvalitetsmålet om en minskad klimatpåverkan med avseende på utsläpp till luft från transporter. Alternativet att inte medge ansökt utökning kan snarare vara sämre ur klimatsynpunkt, eftersom material skulle behöva tas från bergtäkter längre ifrån avsättningsområdet, vilket genererar mer utsläpp till luft från transporter.

Miljönämnden i Trosa kommun har påtalat att trafiksituationen på Kalkbruksvägen redan idag är problematisk ur trafiksäkerhets synpunkt, framförallt korsningspunkten mellan Kalkbruksvägen och väg 218, men har inget att erinra mot verksamheten generellt. En cirkulationsplats planeras för att förbättra trafiksituationen. Trafikverket har i samrådet påtalat att ombyggnationer kommer att påverka trafiken på Kalkbruksvägen, men det är inte kopplat till täktverksamheten. Trafikverket har inget att erinra mot planerad utökning under förutsättning att rekommendationerna i Bolagets riskanalys och vibrationsutredning beaktas. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att antalet transporter till och från verksamheten kommer att öka markant i och med den utökade verksamheten, dock kommer andelen transporter som verksamheten genererar vara liten jämfört med det totala trafikflödet på Kalkbruksvägen.

Miljöprövningsdelegationens bedömning är att de utökade transporter till- och från verksamheten inte kommer att medföra någon betydande försämring av trafiksituationen på Kalkbruksvägen, vilket även stöds av Trafikverkets yttrande i samrådet. För det fall en ny cirkulationsplats färdigställs innan täkten är färdigbruten, kommer trafiksituationen också kunna förbättras.

Miljöprövningsdelegationen förordar generellt elanslutning av krossar- och sorteringsverk till det fasta elnätet. I detta fall bedöms dock tiden för nyinvesteringar i eldriven utrustning vara väl kort, eftersom tillståndet kan komma att förfalla om ca 3 år vid maximalt nyttjande. Miljöprövningsdelegationen godtar därför att kross- och sorteringsverk fortsatt drivs med diesel trots att ansökan avser en betydlig ökning av det årliga uttaget. Miljöprövningsdelegationen ställer inga krav på elanslutning, men det står dock Bolaget fritt att övergå till eldrift. Vid yrkesmässig verksamhet finns enligt 2 kap. 3 § miljöbalken skyldigheten att välja bästa tillgängliga teknik för att motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för miljön och Bolaget har självt angett att efterkrossen kan komma att anslutas till elnätet, men inte exakt när. Vid en eventuell framtida ansökan om förnyat tillstånd, som ska gälla under lång tid, bör eldrift övervägas. Ansökt ändring bedöms inte i någon betydande mån motverka möjligheten att uppnå det

2020-10-09

551-1643-20

nationella miljö kvalitetsmålet om en minskad klimatpåverkan med avseende på utsläpp till luft från arbetsmaskiner inom verksamheten.

Miljöprövningsdelegationens bedömning är att någon skyddsvärd natur inte finns inom berört verksamhetsområde eller i bäcken och diket som avleder dagvatten från verksamheten.

Den utökade verksamheten bedöms inte riskera att ändra statusen för någon av de nedströms belägna ytvattenförekomsterna Norasjöbäcken (preliminär) och Gälöfjärden, eller närmast berörda grundvattenförekomst, då avståndet är långt och utsläppen av t.ex. kväve är litet i förhållande till andra kvävekällor inom berört avrinningsområde. Den utökade verksamheten bedöms inte heller medföra att någon miljö kvalitetsnorm för luft kommer att överskridas.

Miljöprövningsdelegationens samlade bedömning är att ändringstillstånd enligt 16 kap. 2 a § miljöbalken i enlighet med Bolagets yrkande kan medges.

Motivering av villkor

Av Bolagets bullerutredning framgår att Naturvårdsverkets riktvärden för verksamhetsbuller kvällstid (45 dBA) klaras med mycket liten marginal (1dBA) vid fastigheten Fredriksdal 2:3, beräkningspunkt 5, trots att varken skutknackning eller borring får utföras efter kl. 18.00 på helgfria vardagar och inte alls under helger i enlighet med villkor 14 i grundtillståndet för verksamheten. Det är krossningen som ger det största bidraget. Enligt villkor 14 får krossning ske helgfria vardagar kl. 7.00-22.00. En utökad bryttakt kan komma att innebära nästan dubbelt så många perioder med borring och skutknackning jämfört med hur det är i dagsläget. Av ansökan framgår att krossning i dagsläget sker kontinuerligt enligt arbetstider i villkor 14. Ett ökat uttag torde ändå påverka under hur lång tid krossning pågår jämfört med nuvarande förhållanden, vilket innebär att uppehållen i krossningen kommer att minska. Kumulativa effekter med E4:an har inte redovisats i bullerutredningen, men det kan inte uteslutas. Den utökade verksamheten bedöms sammantaget medföra mer störning för närboende av buller än tidigare. Brist på massor och den korta tid som kvarstår av brytningstiden, om max brytningstakt hålls, innebär också att det inte kommer att finnas möjlighet att lägga upp bullervallar i riktning mot fastigheter som är utsatta för buller. Miljöprövningsdelegationen anser därför att det är skäligt att justera villkor 14 i grundtillståndet på så sätt att inte heller krossning får utföras kvällstid, så att närboende får vila från buller den tid på dygnet de flesta är hemma och kan vistas utomhus på sina fastigheter.

Verkställighetsförordnande

Då det inte har inkommit några synpunkter på verksamheten i samband med kungörelsen av ansökan, ansökan inte avser någon utökning av avser befintligt bryt- och verksamhetsområde, och det för sökanden är angeläget att verksamheten påbörjas så snart som möjligt, anser Miljöprövningsdelegationen att ett verkställighetsförordnande kan lämnas.

Miljöprövningsdelegationens sammanfattande bedömning

Miljöprövningsdelegationen anser att, om föreskrivna villkor iakttas, verksamheten går att förena med de allmänna hänsynsreglerna och målen i miljöbalken samt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna.

Information

Detta tillstånd befriar inte bolaget från skyldigheten att iaktta vad som gäller enligt andra bestämmelser för den anläggning eller verksamhet som tillståndet avser.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, *se bilaga 1*. Skrivelsen ska ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 13 november 2020.

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län. I beslutet har länsjurist Isa Sennström Agering, ordförande, och miljöskyddshandläggare Lars Andersson, miljöszaklig, deltagit. Ärendet har beretts av miljöskyddshandläggare Marie Låås.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor:

1. Hur man överklagar till Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen.
2. Kungörelsedelgivning

Kopia till:

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se

Havs- och Vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se

Länsstyrelsen i Södermanlands län, 611 86 Nyköping

Miljönämnden i Trosa kommun, Västra Långgatan 4-5, 619 80 Trosa

Sörmlandskustens Räddningstjänst, raddningstjansten@nykoping.se

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, registrator@msb.se (Seveso)

Trafikverket, trafikverket@trafikverket.se

Rättsenheten (ISA)

Bilaga 1

HUR MAN ÖVERKLAGAR HOS MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Om Ni är missnöjd med Miljöprövningsdelegationens beslut kan ni överklaga detta hos mark- och miljödomstolen, Nacka tingsrätt.

Det gör Ni genom att i ett brev till mark- och miljödomstolen

- tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (diarienummer) och
- redogör för dels varför Ni menar att Miljöprövningsdelegationens beslut är felaktigt, dels hur Ni anser att beslutet ska ändras.

Ni undertecknar brevet, förtydligar namnteckningen och uppger Ert personnummer eller organisationsnummer, samt postadress och telefonnummer.

Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.

Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er.

Brevet ska lämnas/skickas till Länsstyrelsen i Uppsala län och inte till mark- och miljödomstolen.

Länsstyrelsens adress och telefonnummer framgår av sidfoten på första sidan av beslutet.

Länsstyrelsen måste ha fått Ert brev **inom tre veckor** från dagen för delgivningen av beslutet, annars kan Ert överklagande inte tas upp.

Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Har Ni ytterligare frågor kan Ni kontakta Länsstyrelsen på e-post [uppsala@lansstyrelsen.se](mailto: uppsala@lansstyrelsen.se) eller telefonnummer 010-223 30 00. Ange beslutets diarienummer.

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län, har den 9 oktober 2020 beslutat att meddela ändringstillstånd enligt 9 kap. miljöbalken för bergtäkt m.m. på fastigheten Frediksdal 2:2 i Trosa kommun. Ändringen avser ett utökat uttag av berg från maximalt 250 000 ton per år till maximalt 450 000 ton per år. Ändringen avser även utökad lagring och återvinning av icke-farligt avfall (berg, sand, grus, morän och jord) för bygg- och anläggningsändamål från maximalt 10 000 ton per år till maximalt 50 000 ton per år.

Beslutet finns tillgängligt på Länsstyrelsen, Bäverns gränd 17 i Uppsala och Tekniska kontoret, Västra Långgatan 5 i Trosa. Aktförvarare är Stig Törndahl.

Beslutet får överklagas inom tre veckor räknat från den 23 oktober 2020, då delgivning anses ha skett. Ange diarienummer 551-1643-20.